

Resolutsioon

Küsimus Q180

Patentsuse kriteeriumite tööstuslik kasutatavus ja/või kasulikkus sisu ja olulisus

AIPPI

Viidates sellele, et:

- a) TRIPS artikkel 27 sätestab, et olenevalt teatud eranditest võib patentida iga leiutist, nii tooteid kui ka meetodeid, kõigist tehnikavaldkondadest tingimisel, et see on uus ning omab leiutustaset ja on tööstuslikult kasutatav.
- b) Vastavalt TRIPS artikli 27 allmärkusele, võib nimetatud artikli rakendamisel liikmesriik pidada väljendit "on tööstuslikult kasutatav" sünonüümiks väljendile "kasulik".
- c) SPLT eelnõu, mis on käesoleval hetkel arutelul WIPO-s sisaldab sätet Artiklis 12(4), mis käsitleb tööstuslikku kasutatavust ja/või kasulikkust kui kolmandat patentsuse kriteeriumit lisaks uudsusele ja mitte enesestmõistetavusele.

Arvestades et:

- d) AIPPI oma resolutsioonis Q170, mis on seotud SPLT-ga, kordas arvamust, et on kasutajate huvides vastu võtta harmoniseeritud leping vähemalt mõnedes olulistes patendinduse seisukohtades esimesel võimalusel. Sellepärast otsustati tulevased arutelud, mis viivad SPLT2-ni, reserveerida raskematele küsimustele, sealhulgas kolmanda patentsuse kriteeriumiga seotud artikkel 12(4).
- e) Tööstuslik kasutatavus ja kasulikkus ei ole sünonüümid, kuigi neil on mõnesugused samasused. Täpsemalt, tööstuslik kasutatavus ja kasulikkus on enamuses riikides sarnased selle poolest, et mõlemad kriteeriumid välistavad patentsuse:
- abstraktsetel ideedel, nagu rakendamatud ideed, teooriad ja loodusseadused kui sellised;
 - loodusseadusi eiravad leiutised (näiteks igiliikurid);
 - leiutised, mis ei anna patendis kirjeldatud efekti või tulemust.
- f) Kasulikkuse kriteeriumi spetsiifiline tunnus seisneb selles asjaolus, et see nõuab, et leiutis kindlustaks kasu avalikkusele, mis näiteks välistab patentsusest toote, millel ei ole erilist, reaalselt ja usaldusväärset kasutust (kusjuures selline toode vastab tööstusliku kasutatavuse nõudele tingimisel, et seda on võimalik tööstuslikult toota).
- g) Enamuses riikides seisneb tööstusliku kasutatavuse spetsiifiline tunnus selles asjaolus, et välistab patentsusest leiutised, mida saab valmistada ja kasutada ainult era- või mitte ärilises valdkonnas (nagu eostumisvastased meetodid, mida saab kasutada ainult erasfääris)
- h) Enamuses riikides on täiendavad patentsuse välistamised või kriteeriumid, mis tulenevad tööstusliku kasutatavuse või kasulikkuse nõuetest:

- patentsuse välistamised kujutava kunsti loomingule või puhtalt dekoratiivsele loomingule;
- patentsuse välistamised leiutistele, mis on vastuolus moraali või avaliku korraga;
- patentsuse välistamised inimkeha kirurgilistele ravimeetoditele või raviviisidele ja diagnoosimeetoditele, mida kasutatakse inim- või loomakehal
- tehnilise sisu nõuded.

i) Mõnedes riikides võivad tööstusliku kasutatavuse ja kasulikkuse nõuete ning teiste kriteeriumite, näiteks leiutustaseme või avalikustamise piisavuse, olemus kattuda suures ulatuses.

j) AIPPI oma resolutsioonis Q158, mis puudutab ärimeetodite patentsust, otsustas, et „Leiutistele [...] on õigustatud patendikaitse eeldusel, et patendinõudluses määratletud leiutisel on tehniline sisu.

Märgib, et

- 1) On olemas vajadus harmoniseerimaks patentsuse kriteeriume lisaks uudsusele ja leiutustasemele ning asendamaks tööstuslikku kasutatavust ja kasulikkust.
- 2) See kriteerium saab olema tingimus eristamiseks patentitavat objekti mittepatentitavast objektist.
- 3) See kriteerium peaks seotud olema leiutise kasutatavusega, nii et välistada näiteks abstraktsed ideed, ja ei peaks olema seotud leiutisavalduse valdkonnaga.
- 4) Mõiste „praktiline kasutatavus“ võiks olla sobiv märkimaks seda kriteeriumi.
- 5) Seda kriteeriumi ei tohiks tõlgendada uue patentsuse kriteeriumi kasutusele võtmisena, mis ei eksisteeri tööstusliku kasutatavuse või kasulikkuse mõistes.
- 6) See kriteerium ei ole ettekavatsetud suunamaks mistahes tehnilise sisu nõuet.
- 7) See kriteerium ei tohiks hõlmata välistusi, mis põhinevad moraalil, avalikul korral, eetikal või sarnasel. Kui riik soovib välistada teatud objektid patentsusest nendel põhjustel, siis ei tohi seda teha toetudes sellele kriteeriumile.

AIPPI edasised uuringud:

AIPPI peab jätkama edasi uuringuid üritades täiendavalt määratleda selle kriteeriumi sisu.